UUTISET

Meille on tärkeää, että yhdessä tehtyjä sopimuksia noudatetaan. **PÄÄMINISTERI JYRKI KATAINEN (KOK.)**

Pääministerit sysäävät vastuuta markkinoille

Suomen ja Italian pääministerit korostavat, että eteläisen Euroopan valtiot ovat tehneet paljon toimenpiteitä saadakseen maiden talouden tasapainoon. Katainen ja Monti vakuuttelevat, ettei Italia tarvitse tukipaketteja Espanjan tavoin.

Italian ja Suomen pääministerit **Mario Monti** ja **Jyrki Katainen** (kok.) esiintyivät yhdessä tiedotustilaisuudessaan Kesärannassa keskiviikkona.

Pääministerit vakuuttelivat yksissä tuumin, ettei Italia tule tarvitsemaan tukipaketteja.

Monti korosti, että Italiassa on tehty jo paljon asioita, jotta kriisi saataisiin hallintaan. Eläkeikää on nostettu ja julkiselta puolelta on haettu rajuhkosti säästöjä.

”En usko, että Italian tarvitsee turvautua Espanjan tavoin lainaohjelmaan”, hän tähdensi.

Silti talous ei ole elpynyt toivotulla tavalla. Pääministerit sysäävätkin vastuuta markkinavoimille.

”Markkinat eivät nyt toimi normaalisti”, Katainen huomautti.

”Ratkaisut päättäjien käsissä”

Handelsbankenin pääekonomisti **Tiina Helenius** pitää pääministerien ulostuloa hieman erikoisena.

”Markkinathan analysoivat päivittäin Italian ja Espanjan tilannetta. Ehkä esiintyy epäilyksiä siitä, onko järkevälle talouspolitiikalle jatkuvuutta. Tästä ei olla vielä vakuututtu.”

Helenius on Kataisen ja Montin kanssa yhtä mieltä siitä, että markkinat eivät tällä hetkellä toimi normaalisti.

MIKKO STIG/LEHTIKUVA

Jyrki Katainen kehui italialaiskollegansa Mario Montin kanssa käymiään keskusteluja syvällisiksi ja hieman tavallisuudesta poikkeaviksi.

”Mutta se ei johdu markkinoista vaan valtioiden velasta ja pankkien toiminnasta. Ratkaisut pankkikriisiin ovat poliittisten päättäjien käsissä.”

Valtioilla ja markkinoilla heikko yhteys

Suomen Pankin rahapolitiikka- ja tutkimusosaston osastopäällikön **Tuomas Saarenheimon** mukaan ”markkinoista” puhuttaessa on hieman epäselvää, kenelle vastuuta sysätään.

”Markkinat ei ole yksittäinen toimija, jolla on yksi mieli. Kyse on tuhansista ja tuhansista yksilöistä, jotka pyrkivät kukin toimimaan etujensa mukaisesti.”

Saarenheimolta liikenee kuitenkin ymmärrystä myös päättäjien suuntaan.

”Yhteys valtioiden ponnistusten sekä markkinoiden reaktioiden välillä on ollut varsin heikko. On ymmärrettävää, että siitä saattaa seurata turhautumista.”

Ainoa kestävä tie ulos kriisistä on valtioiden talouden tervehdyttäminen.

”Vain siten maat pääsevät jaloilleen. Voi myös käydä niin, että valtioiden voima yksin ei riitä. Silloin joudutaan turvautumaan IMF:n tai vakausvälineiden apuun.”

Keskustelua maanosan henkisestä tilasta

Kataisen mukaan Montin kanssa keskiviikkona käydyt keskustelut olivat syvällisiä ja hieman erilaisia kuin valtionpäämiesten neuvottelut yleensä.

”Emme keskustelleet vain eurokriisin hoidon teknisistä instrumenteista. Puhuimme paljon Suomen ja Italian sekä koko maanosan henkisestä tilasta. Vaikeina aikoina meidän on ymmärrettävä toisiamme”, Katainen totesi.

Katainen uskookin, että italialaiset ymmärtävät nyt entistä paremmin Suomen tavoitteita.

”Meille on tärkeää, että yhdessä tehtyjä sopimuksia noudatetaan. Tätä kautta myös kansalaisille syntyy tunne siitä, että toimitaan reilusti. Kriisiä on hoidettava yhteiseurooppalaisesti.”

JUKKA KOIVULA

TALOUDESTA LYHYESTI

EKP piti koron ennallaan

Euroopan keskuspankki EKP on odotetusti päättänyt pitää ohjauskorkonsa ennallaan eli 0,75 prosentissa. Korko laskettiin nykyiselle ennätysmatalalle tasolle vasta viime kuussa.

Mario Draghi vakuutti viime viikolla, että EKP tekee kaiken voitavansa yhteisvaluutta euron pelastamiseksi.

EKP valmistelee valtionlainojen ostoa jälkimarkkinoilta

Euroopan keskuspankin pääjohtaja **Mario Draghi** sanoo, että EKP valmistelee lisätoimia rahoitusmarkkinoiden vakauttamiseksi. EKP:n neuvosto harkitsee epätavanomaisia toimia rahoitusmarkkinoiden tervehdyttämiseksi.

EKP tekee lähiviikkoina suunnitelmat uusista valtionlainojen ostoista jälkimarkkinoilta. Tavoitteena on euroalueen valtionlainojen riskilisien laskeminen.

Useiden euroalueen valtionlainojen korkoerot ovat Draghin mukaan liian suuria. Rahoitusmarkkinoiden pirstoutuminen haittaa EKP:n rahapolitiikan välittymistä, hän sanoi.

Lainaostojen aloittaminen on tiukasti riippuvainen siitä, että euroalueen maiden julkisen talouden vakauttaminen ja rahoitusmarkkinoiden vakausmekanismi toimivat suunnitellusti.

Lainojen ostot keskitetään lyhyempiin lainoihin.

Googlen palvelinkeskus kaksinkertaistuu

Hakukoneyhtiö Google kaksinkertaistaa Haminan palvelinkeskuksensa koon ja investoi siihen 150 miljoonaa.

Rakentamisvaihe työllistää yhtiön mukaan parhaimmillaan jopa 500 henkeä. Muutostöiden arvellaan kestävän puolisentoista vuotta.

Lisäksi Google arvioi laajennetun palvelinkeskuksen tuovan työtä 25 uudelle työntekijälle.

Viime syyskuussa toimintansa käynnistänyt palvelinkeskus työllistää tällä hetkellä 90 ihmistä.

Katainen kirkastaisi Suomen eurolinjaa

Pääministeri **Jyrki Katainen** (kok.) peräänkuuluttaa keskustelua Suomen tavoitteista Euroopassa. Katainen toi tiistaisessa toimittajatapaamisessa esiin huolensa siitä, ettei pelkkä vastustaminen auta ratkaisemaan talouskriisiä.

Kuuden puolueen hallitus on joutunut hakemaan omaa linjaansa kompromissien kautta. Kataisen mukaan Suomessa on laajasti yhteisiä näkemyksiä siitä, mitä ei haluta.

”Nyt keskustelua pitäisi kääntää siihen, mitä Suomi haluaa Euroopalta. Tärkeintä on, että selvitämme itsellemme, mitä me ajamme, jotta tämä eurokriisi talttuisi.”

Ydinongelmana korot

Kataisen mukaan eurokriisin suurimpia ongelmia ovat muutaman maan liian korkeat valtionvelan korot. Kriisin selättämiseksi ne olisi saatava laskuun.

”Ne eivät ole pelkästään näiden maiden ongelmia, vaan meidän kaikkien. Ongelmamaiden pitää tehdä erikseen paljon, mutta se ei yksin riitä. Suomenkin kannalta yhteistyötä on tehtävä.”

Pääministeri ei ottanut kantaa siihen, mitä Euroopan keskuspankin pitäisi tehdä asian eteen. Hän kuitenkin jakaa presidentti **Sauli Niinistön** huolen setelirahoituksen riskeistä. Kataisen mukaan laajamittaisessa setelirahoituksessa piilee inflaatioriskivaikutus.

Ei lisää leikkauksia

Euroopan sekasortoinen taloustilanne ei Kataisen mukaan aiheuta kotimaassa veronkiristyksiä. Ensi kuun budjettiriihessä hallituksella ei ole tarvetta tehdä uusia säästöpäätöksiä. Pääministerin mukaan jo tehdyillä päätöksillä katkaistaan velkakierre.

Ministerien toiveista huolimatta Katainen sanoo pitävänsä tarkasta talouslinjasta kiinni. Peruspalveluministeri **Maria Guzenina-Richardson** (sd.) on esimerkiksi ilmoittanut tuovansa budjettineuvotteluihin esityksen vanhustenhoidon henkilökunnan vähimmäismäärästä.

”Katteettomia lupauksia ei pitäisi antaa, sillä yli budjettikehysten meneviä määrärahatoiveita ei tietenkään oteta huomioon. Toiveita toki pyritään sovittelemaan kehysten sisällä”, Katainen toteaa.

TANJA KORPELA

Kertaluontoiselle setelirahoitukselle kannatusta

Asiantuntijat uskovat, että kertaluontoinen rahan painaminen piristäisi markkinoita

Uumoillaan, että Euroopan keskuspankki (EKP) saattaa lähitulevaisuudessa ryhtyä painamaan lisää rahaa.

Setelirahoituksella pyrittäisiin vauhdittamaan euroalueen jähmettynyttä taloutta.

Handelsbankenin pääekonomisti **Tiina Helenius** kannattaa setelirahoitusta.

”En pidä inflaatiota välittömänä vaarana. Eurotaloudessa on liian vähän kysyntää ja työttömyysaste on noussut. Tarvitaan tukitoimia.”

Helenius huomauttaa, ettei rahaa saa painaa liikaa.

”Liian kevyt rahapolitiikka ei kannata. Jos rahaa painetaan holtittomasti ja liian kauan, inflaation mahdollisuus häilyy taustalla.”

Maltti on valttia rahanpainannassa

Jyväskylän yliopiston kansantaloustieteen professori **Juha Junttila** näyttää varovasti vihreää valoa sille, että EKP alkaisi painaa lisää rahaa.

”Normaalissa taloustilanteessa inflaatiovaara olisi huomattavasti suurempi. Nyt elämme kuitenkin poikkeusoloissa. Raha ei kanavoidu tavanomaisesti markkinoille, eikä paine rahan painamiseen tule reaalitaloudesta.”

”Kysymys on pitkälti siitä, minne pankit haluavat rahat laittaa.”

Mikäli EKP laittaa painokoneet laulamaan, on maltti valttia, Junttila alleviivaa.

”Se olisi äkillinen shokkiluonteinen päätös. Kertaluonteisesti se uskoakseni vakauttaisi tilannetta, mutta pitkittyessään rahanpainaminen kohottaisi inflaatioriskiä huomattavasti.”

Hyperinflaation pelko kummittelee taustalla

Setelirahoituksella on arvostelijansa. Presidentti **Sauli Niinistö** suhtautuu rahanpainamiseen varauksellisesti. Hänen mukaansa toimenpide paitsi altistaa Euroopan inflaatiolle, myös sivuuttaa kokonaan demokraattisen päätöksenteon.

Inflaatiohuolen taustalla ovat historialliset kokemukset. Valtiojohtoinen talouden elvyttäminen keskuspankkirahoituksella saattaa johtaa hyperinflaatioon. Siinä inflaatio räjähtää hillittömän korkeaksi.

Hyperinflaatioon ovat ajautuneet esimerkiksi Argentiina 1980-luvulla sekä Zimbabwe 2000-luvulla.

Historian tunnetuimpia hyperinflaatioita koettiin 1920-luvun Saksassa. Tuolloin raha menetti arvoaan niin nopeasti, että palkat maksettiin jopa kolmesti päivässä.

Toisaalta esimerkiksi Japanissa keskuspankki aloitti suurimittaiset valtionlainojen ostot 2000-luvun alussa. Tästä huolimatta maan keskimääräinen inflaatio oli tuolloin negatiivinen.

JUKKA KOIVULA

OP-Pohjola paransi pankkitoiminnassa

OP-Pohjola-ryhmä pärjäsi alkuvuonna vahvasti pankkitoiminnassa, mutta ryhmän kokonaistulos jäi kolmisenkymmentä miljoonaa euroa viime vuoden vertailutuloksesta.

Puolelta vuodelta OP-Pohjola-ryhmä kirjaa 337 miljoonan euron tuloksen ennen veroja. Vuosi sitten vastaava tulos tammi–kesäkuulta oli 366 miljoonaa euroa.

Tulos oli ryhmän toiseksi paras alkuvuosi sitten viime taantuman. Sen varainhankintaa epäluottamus ei haittaa, vaikka monet eurooppalaiset pankit ovat pahassa kriisissä.

”Alkuvuotemme oli vakaa, mikä on meille selkeä kilpailuetu”, pääjohtaja **Reijo Karhinen** sanoo.

Pankkitulostaan OP-Pohjola paransi 17 prosenttia. Korkokate parani 7 prosenttia ja muut tuotot 2. Luottotappiot vähenivät selvästi.

Yrityslainat lisääntyivät 12 prosenttia ja asuntoluotot 8. Talletukset kasvoivat 11 prosenttia.

Karhinen korostaa sisäistä tehokkuutta osuuspankkien toiminnassa. Lainamarginaalien hän ennakoi nousevan prosentin tasosta puolentoista prosentin tuntumaan.

Sijoitusmarkkinoiden epävakaus heiluttelee pahasti vakuutustoiminnan tuloksia. Henkivakuutuksessa tuli takapakkia yli 60 prosenttia ja vahinkovakuutuksessa 20 prosenttia.

OP-Pohjola ilmoittaa tavoitteilevansa 15 prosentin vakavaraisuutta. Melkein tähän päästiin alkuvuonna, sillä tulos oli 14,7 prosenttia. Viralliset EU-vaatimukset pankeille ovat selvästi helpommat.

Karhinen odottaa OP-Pohjolan tuloksen loppuvuonna pysyvän viime vuoden lukemissa. Pientä parannustakin saattaa tulla, jollei talous aivan mullistu.

Epävarma talouskehitys vaikeuttaa Karhisen mukaan loppuvuoden arviointia. Euroaluetta uhkaa edelleen velkakriisin syveneminen.

JUHANI VIITALA

OP-Pohjola-ryhmän avainlukuja alkuvuodelta

MT OP-Pohjola	1–6/ 2011	1–6/ 2012	Muutos, %
tulos ennen veroja, milj. e	366	337	–8,0
– pankkitoiminta	228	268	17,3
– vahinkovakuutus	68	54	–20,1
– henkivakuutus	52	20	–62,1

Neste Oilin uusiutuvat edelleen tappiolla

Neste Oilin huhti–kesäkuun liikevoitto aleni 38 miljoonaan euroon edellisvuoden 47 miljoonasta. Yhtiön uusiutuvaa nexbtl-dieseliä myytiin ennätysmäärä, mutta se tuotti silti edelleen tappiota.

Nesteen toisen vuosineljänneksen tulosta heikensivät eniten Porvoon ja Naantalin jalostamoilla tehdyt huoltotyöt.

Vaikka uusiutuvaa dieseliä myytiin ennätykselliset 464 000 tonnia, Nesteen siitä saama pieni jalostusmarginaali heikensi liiketoiminnan tulosta.

Uusiutuvien polttoaineiden liiketappio oli 33 miljoonaa euroa.

Neste Oil arvioi kannattavuuden paranevan syksyllä, mutta jäävän edelleen tappiolle.

Neste on satsannut vahvasti patentoimaansa nexbtl-dieseliin ja keväällä kaikki sitä tuottavat laitokset kävivät suunnitelmien mukaisesti.

Suurin osa Nesteen nexbtl-raaka-aineesta on palmuöljyä. Muutama prosentti saadaan eläinrasvoista.

Yhtiön öljytuotteiden kokonaisjalostusmarginaali oli 8,35 dollaria tynnyriltä, viime vuonna marginaali oli 1,4 dollaria suurempi. Yhtiön toimitusjohtajan **Matti Lievosen** mukaan jalostusmarginaalit olivat kuitenkin ”erittäin vahvat” toisella neljänneksellä.

Lievosen mukaan yhtiö keskittyy tämän vuoden jälkimmäisellä puoliskolla parantamaan kassavirtaa, jalostamoiden tuottavuutta ja uusiutuvien polttoaineiden kannattavuutta. Liikevoiton arvioidaan paranevan huomattavasti vuoteen 2011 verrattuna.

JOUKO KYYTSÖNEN

ISMO HENTTONEN/NESTE OIL

Öljypalmun taimia säkeissä Nesteen palmuöljytoimittajan plantaasilla Malesiassa.